

Číslo: 1027/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 25. 01. 2022 do 27. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola	
Sídlo	Kaplňa 174, Kaplna
Zriaďovateľ	Obec Kaplna

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Adriána Krajčovičová, riaditeľka materskej školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 1027/2021 - 2022 zo dňa 19. 01. 2022 **inšpekciu vykonala:**

PaedDr. Soňa Lorencová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	obecná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	43	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

V Školskom vzdelávacom programe *My škôlkari pomáhame, chránime a nečakáme, kým budeme dospelí* (ďalej ŠkVP) boli konkretizované stratégie¹, odporúčaná literatúra² a iné zdroje³, ktoré boli uplatňované pri plnení zámerov v oblasti hudobnej výchovy (ďalej HV). Súčasťou ŠkVP boli doplňujúce aktivity podporujúce rozvoj hudobnej gramotnosti (ďalej HG)⁴. V dokumentácii MŠ⁵ boli rozpracované špecifiká súvisiace s realizáciou HV, opatrenia i osvetová činnosť zameraná na rozvíjanie HG u detí. V rámci doplňujúcich aktivít bol v MŠ realizovaný hudobno-pohybový krúžok pod vedením externého lektora. MŠ organizovala verejné prezentácie pre rodičovskú a širšiu verejnosť, ktoré vytvárali priestor pre zdieľanie dosiahnutých pokrokov detí. Činnosť poradných orgánov bola zameraná na informovanie o záveroch z kontrolnej činnosti. Diskutované boli pokroky detí⁶, v individuálnych prípadoch aj ich potreby v kontexte HV. Pozornosť poradných orgánov smerovala k zhodnoteniu realizovaných podporných aktivít a ich významu vo vzťahu k víziám a ďalšiemu fungovaniu MŠ a k tvorbe portfólií. Predprimárne vzdelávanie v MŠ zabezpečoval kvalifikovaný personál. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej VVČ) učiteľky využívali vlastné hudobné nástroje⁷, ale aj tie, ktoré boli súčasťou materiálno-technického vybavenia MŠ⁸. V priestoroch tried boli rôzne hudobné hračky, detské hudobné nástroje a interaktívne knihy. V MŠ bola dostupná široká škála hudobných nahrávok, audiovizuálna technika, edukačné programy, detská literatúra, odborné i metodické materiály z HV prevažne staršieho, ale aj novšieho vydania. Učiteľky mali spracované vlastné portfóliá, súčasťou ktorých boli básne, piesne, riekanky, hudobno-pohybové, hudobno-dramatické hry a odporúčané metodické postupy súvisiace s realizáciou uvedených aktivít. V priestoroch MŠ nebolo zriadené hudobné centrum alebo kútik, ani hudobná miestnosť pre deti.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

V triede 3 – 4-ročných detí bolo prítomných 10 z 21 evidovaných detí. HV bola integrovanou súčasťou zdravotného cvičenia, dopoludňajšej vzdelávacej aktivity, pobytu vonku a inšpiratívnym zdrojom pri realizovaní sebaobslužných činností. Vo VVČ deti pohybom imitovali obsah počúvaných a spievaných piesní⁹ i riekaniek. Improvizáciou a s využitím prvkov

¹ hudobno-pohybové hry na pribúdanie a ubúdanie hráčov, na dopravné prostriedky; rytmizácia piesní a riekaniek; recitovanie riekaniek a básní o MŠ; analyticko-syntetická hra s vlastným menom, artikulačné a rytmické hry so slovami, spev piesní o stromoch, ovocí, zelenine, zdraví; hudobno-pohybové hry s jesennou tematikou, hra na hudobných nástrojoch; počúvanie hudby; vyjadrenie hudby dramatickými výrazovými prostriedkami; artikulačné, rečové, sluchové hry; hra so slovami „Doplň slovo“ vytváranie rýmov, krátkych veršov; relaxačné cvičenia; nácvik programu na rozlúčkovú slávnosť predškolákov a ďalšie;

² Kniha pohybových hier; Škola hrou – jar, leto, jeseň, zima; Riekanky, hádanky, vyčítanky; Piesne hry a riekanky deti predškolského veku – Zima od str. 286; Metodika k HV a ďalšie;

³ rytmicko-hudobné nástroje, muzikoterapie: Príbehy z mesačnej hojdačky; Magic Sounds 1, 2 počúvanie zvukov;

⁴ účasť detí na vystúpeniach, súťažiach organizovanie krúžkovej činnosti so zameraním na rozvíjanie HG;

⁵ plány výchovno-vzdelávacej činnosti, pedagogická diagnostika detí, triedna kniha, plán hospitácií, záznamy z hospitačnej činnosti a ďalšie;

⁶ na základe zistení z pedagogickej diagnostiky od externého vydavateľa (Nomi s.r.o., Košice) a pozorovania detí;

⁷ gitara, keyboard, zobcová flauta;

⁸ harmona, Orffov inštrumentár, Bobotubes a ďalšie;

⁹ Ja som malý snehuliačik, Padá snežik bielučký a iné;

hudobnej dramatiky reagovali na zmenu tempa, dynamiky i rytmu počúvaných piesní. Vytvárali hudobný sprievod k počúvaným i spievaným piesňam tlieskaním do dlaní pred sebou a plieskaním rúk o stehná súčasne oboma rukami sediac na zemi. Známe i menej známe piesne spievali prevažne s hlasovou oporou učiteľky. Spevu piesní predchádzali hravé dychové a hlasové cvičenia. Učiteľka si v rozhovore s deťmi overovala, či porozumeli hlavnej myšlienke počúvaných i spievaných piesní s tematickým zameraním na zimné obdobie a starostlivosť o zvieratá v zime (kŕmenie vtáčikov). Úryvky obľúbených piesní spievali niektoré z detí na zvukomalebné slabiky zo spontánneho záujmu. Deti dokázali pohybom, ale aj verbálne reagovať na dohovorený signál zadávaný učiteľkou. Zväčša správne identifikovali zdroj zvuku, pričom dokázali presne pomenovať a rozlíšiť hudobné i nehudobné zvuky. Slová rytmizovali tlieskaním a s pomocou učiteľky v nich určovali počet slabík. Aktivizované boli k uplatňovaniu hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí. Pozitívny vzťah detí k hudbe a k činnostiam s hudobným zameraním bol podporovaný angažovanosťou a tvorivým prístupom učiteľky. Z dotazníkov zadávaných 3 učiteľkám bolo zistené, že v posledných dvoch rokoch 2 z nich neabsolvovali vzdelávanie z HV, aktuálne bolo zaradené do ročného plánu vzdelávania pedagogických zamestnancov¹⁰. Vzdelávacie aktivity z HV realizovali učiteľky spravidla 1x týždenne. Činnosti s hudobným zameraním uskutočňovali približne v rozsahu 30 - 60 minút. Všetky učiteľky integrovali HV do VVČ, prepájali činnosti s hudobným a predčitateľským zameraním, realizovali s deťmi prípravné cvičenia a monitorovali ich pokroky. Podľa 2 učiteľiek rozhodne áno a 1 skôr áno zisťovali, či deti porozumeli obsahu piesne, hudobnej skladby, hudobno-pohybovej alebo hudobno-dramatickej hry. Dve odpoveďou rozhodne áno potvrdili, že deťom umožňovali vyjadrovať vlastné myšlienky, pocity, nálady hrou na rytmických a melodických nástrojoch, jedna sa vyjadrila skôr áno. Dve učiteľky využívali hru na hudobných nástrojoch - klavír, flauta, gitara, jedna skôr nie. VVČ preferovali rytmické, vokálne a hudobno-pohybové činnosti, zriedkavejšie realizovali činnosti perцепčné, inštrumentálne a hudobno-dramatické. Najčastejším problémom pri príprave a realizácii činností z HV bola pre dve učiteľky neobľúbenosť HV. Občasným problémom bol podľa jednej výber učebných stratégií, limitované zdroje odbornej literatúry, nedostatočné priestorové podmienky a veľký počet detí v triede.

2 ZÁVERY

Podľa ŠkVP primárnym zameraním MŠ nebola HV. V ŠkVP boli definované podporné aktivity súvisiace s rozvojom HG u detí, zapracované v ňom boli i špecifika realizácie HV a možnosti rozvíjania HG detí. Činnosť poradných orgánov v oblasti HV sa zameriavala na zdieľanie informácií z kontrolnej činnosti, informovanie o pokrokoch detí, hodnotenie efektivity doplňujúcich aktivít a tvorbu portfólií. Predprimárne vzdelávanie v MŠ zabezpečovali kvalifikované učiteľky. Materiálno technické vybavenie zodpovedalo štandardom v ŠVP a potrebám detí. V priestoroch MŠ nebolo zriadené hudobné centrum, hudobný kútik a ani hudobná miestnosť.

Vo VVČ deti imitovali pohybom obsah počúvaných a spievaných piesní i riekaniek. Uplatňovali improvizáciu, prvky hudobnej dramatiky a vytvárali hrou na telo hudobný sprievod k piesňam. Spievali prevažne s hlasovou oporou učiteľky. Deti reagovali na dohovorený signál. Identifikovali zdroj zvuku. Dokázali správne rozlíšiť hudobné i nehudobné zvuky. Pozitívny

¹⁰ vzdelávania: Pohybové, rytmické a tanečné spôsobilosti detí predškolského a mladšieho školského veku; Schopnosť vnímať hudobné podnety;

vzťah detí k hudbe a k činnostiam s hudobným zameraním bol podporovaný tvorivým prístupom a angažovanosťou učiteľky. Z dotazníkov pre učiteľky bolo zistené, že vo VVČ preferovali rytmické, vokálne a hudobno-pohybové činnosti. Vzdelávacie aktivity s hudobným zameraním boli realizované jedenkrát týždenne. Učiteľky aktívne využívali hudobné nástroje, vytvárali pre deti podmienky na využívanie rytmických i melodických nástrojov. Podporovali rozvíjanie HG detí aj v kontexte predčitateľskej gramotnosti. Podľa zistení z dotazníkov HV nebola obľúbená u dvoch učiteliek MŠ.

SILNÉ STRÁNKY

- integrovanie HV do činností s nehudobným zameraním;
- rozvíjanie pozitívneho vzťahu detí k hudbe a k činnostiam s hudobným zameraním.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- absencia hudobného centra alebo kútika v triedach MŠ, ktorým by bol podporovaný spontánny záujem detí o činnosti s hudobným zameraním;
- výber stratégií, prístup k informáciám a dostupnosť odbornej literatúry pri príprave a realizácii činnosti s hudobným zameraním;
- podporovanie pozitívneho postoja učiteliek k HV.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča:

- 1.1 vytvoriť v triede hudobné centrum alebo kútik, ktorý by podporoval spontánny záujem detí o činnosti s hudobným zameraním;
- 1.2 aktívne využívať odborné i metodické materiály z HV (domáce i zahraničné) dostupné v printovej i elektronickej (online) verzii;
- 1.3 absolvovať inšpiratívne, overené vzdelávania, webináre podporujúce inovatívny prístup k realizovaniu činností s hudobným zameraním v MŠ.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávacie program *My škôlkari pomáhame, chránime a nečakáme, kým budeme dospelí*;
2. školský poriadok;
3. denný poriadok;
4. triedna kniha;
5. plány výchovno-vzdelávacej činnosti;
6. evidencia dochádzky detí;
7. plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov;
8. ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov;
9. hospitačné záznamy;
10. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a metodického združenia;

11. dokumentácia spojená s organizovaním výletov, exkurzií, sezónnych kurzov a iných aktivít v MŠ;
12. pedagogická diagnostika detí;
13. osvedčenia z absolvovaných vzdelávaní;
14. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení za školský rok 2020/2021.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Soňa Lorencová

Dňa: 24. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:
PaedDr. Soňa Lorencová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Adriána Krajčovičová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 28. 02. 2022 v Bratislave:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:

PaedDr. Soňa Lorencová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Adriána Krajčovičová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Adriána Krajčovičová

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Soňa Lorencová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti